

Mirosław Kisiel

"Dokształcanie i doskonalenie zawodowe nauczycieli przedmiotów estetycznych", oprac. Violetta Przerembska, Łódź 2004 : [recenzja]

Nauczyciel i Szkoła 3-4 (28-29), 222-224

2005

Artykuł został zdigitalizowany i opracowany do udostępnienia w internecie przez Muzeum Historii Polski w ramach prac podejmowanych na rzecz zapewnienia otwartego, powszechnego i trwałego dostępu do polskiego dorobku naukowego i kulturalnego. Artykuł jest umieszczony w kolekcji cyfrowej bazhum.muzhp.pl, gromadzącej zawartość polskich czasopism humanistycznych i społecznych.

Tekst jest udostępniony do wykorzystania w ramach dozwolonego użytku.

Recenzja książki: Violetta Przeremska (red.), Dokształcanie i doskonalenie zawodowe nauczycieli przedmiotów estetycznych

Wyd. UŁ, Łódź 2004, s. 181.

Reforma oświaty, której początek można datować na 1999 rok, spowodowała wiele zmian w systemie edukacyjnym naszego kraju. Obserwowane przeobrażenia dotknęły wszystkich szczebli edukacji, w tym także kompetencji zawodowych nauczycieli muzyki, sztuki, wiedzy o kulturze i plastyki. Dzisiaj jesteśmy świadkami, że uzyskany przez absolwenta wyższej uczelni dyplom ukończenia kierunku w zakresie edukacji artystycznej nie stanowi potwierdzenia zamkniętej i skończonej sumy wiedzy, lecz tylko poświadczenie uzyskanej przez niego potencjału umiejętności, w tym przygotowania do pracy i dalszego permanentnego dokształcania się i doskonalenia zawodowego. Nauczyciele w różnym okresie swojej kariery zawodowej stymulowani przez władze oświatowe skłaniają się do modyfikacji swojego warsztatu pracy, dokonują reorganizacji nabytych doświadczeń i nawyków. Czynnikiem wpływającym na zwiększone zapotrzebowanie w zakresie samokształcenia są również ciągłe zmiany wymogów programowych oraz osiąganie kolejnych szczebli awansu zawodowego. Efektem zaakcentowanych działań jest także upodmiotowienie i uatrakcyjnienie procesu powszechnej edukacji artystycznej w szkołach ogólnokształcących i placówkach kształcenia pozaszkolnego. Ważnym aspektem jest wyjście naprzeciw zainteresowaniom estetycznym dzieci i młodzieży, aktywizacja uczestników zajęć, przeciwdziałanie zagrożeniom jakie niesie współczesność oraz wymogom zintegrowanych form aktywności artystycznej.

Recenzowana praca zbiorowa pt. „Dokształcanie i doskonalenie zawodowe nauczycieli przedmiotów estetycznych” przygotowana pod redakcją Violetty Przeremskiej zawiera teksty autorów wywodzących się z różnych środowisk akademickich kraju (Słupsk, Łódź, Rzeszów, Zielona Góra, Bydgoszcz, Poznań, Olsztyn, Kielce) oraz z zagranicy (Białoruś, Ukraina). Współautorzy tomu poruszyli niektóre aspekty współczesnego wychowania estetycznego dzieci i młodzieży, z preferencją problematyki pedeutologicznej. Wśród wielu poglądów

na plan pierwszy wysunięto temat dotyczący roli nauczyciela przedmiotów estetycznych w procesie wdrażania reformy polskiego szkolnictwa oraz profesjogram współczesnego nauczyciela wobec nowych potrzeb i wyzwań edukacyjnych. W kilku opracowaniach przedstawiono kompetencje i stopień przygotowania nauczycieli do wykonywania zawodu w nowych warunkach organizacyjno-strukturalnych, oraz dokonano próby oceny aktualnego modelu kształcenia i wychowania przez sztukę. Wiele uwagi poświęcono różnorodnym formom integracji, nowym sposobom kształcenia w zakresie przedmiotów artystycznych z dominantą muzyki. Akcent w kilku wypowiedziach położony został na istotny problem skuteczności i efektywności szkolnych i pozaszkolnych oddziaływań dydaktycznych i wychowawczych przez sztukę. Dyskurs naukowy na temat „Dokształcania i doskonalenia zawodowego nauczycieli przedmiotów estetycznych” objął swym zasięgiem dwudziestu jeden prelegentów. Poniżej przedstawione zostały szczegółowe problematyki poruszane przez poszczególnych autorów:

Barbara Nowak: „Kompetencje muzyczne nauczycieli edukacji elementarnej”; Jarosław Chaciński: „Kompetencje nauczyciela muzyki w obliczu przemian kulturowych (dyskurs pomiędzy narodową a wielokulturową koncepcją edukacji muzycznej)”; Anna Pikała: „Formy dokształcania i doskonalenia zawodowego w opinii nauczycieli muzyki, sztuki”; Violetta Przeremska: „Kształcenie literackie a kształcenie muzyczne (w świetle pomocy dydaktycznych dla szkół ponadpodstawowych)”; Lucjan Cieślak: „Reforma programu nauczania przedmiotu *muzyka* w szkołach podstawowych i oblicza jego realizacji”; Krystyna Juszyńska: „Cykl konkursów *Łódzkie skrzydła* inspiracją aktywności artystycznej dzieci i młodzieży”; Lidia Kataryńczuk-Mania; „Świadomość nauczycieli muzyki pełnionych przez nich ról w społeczeństwie”; Aleksandra Wieloch: „Zadania nauczycieli muzyki w świetle potrzeb edukacyjnych i przemian oświatowych”; Jolanta Pałka, Edyta Kocięba-Goździela: „Pedagogika zabawy w pracy nauczyciela muzyki”; Miroslaw Dymon: „Improwizacja instrumentalna (fortepianowa) na kierunku edukacja artystyczna w zakresie sztuki muzycznej”; Alicja Tupieka-Buszmak: „Testy myślenia dywergencyjnego wskaźnikiem efektywności pracy nauczyciela przedmiotów estetycznych (analiza badań własnych)”; Piotr Soszyński: „Oferta szkoleniowa ośrodków doskonalenia nauczycieli adresowana do nauczycieli przedmiotu *sztuka*”; Jacek Szczeciński: „Kompetencje wychowawcze i edukacyjne nauczyciela a nauczanie przedmiotu wiedza o kulturze w szkołach ponadgimnazjalnych”; Violetta Przeremska: „Korelacja międzyprzedmiotowa: muzyka – historia. O kilku inspiracjach z pedagogiki muzycznej okresu międzywojennego”; Anna Pikała: „Twórczość pedagogiczna nauczycieli muzyki (sztuki) – propozycje działań kreatywnych z młodzieżą szkolną”; Anna Jeremus: „Studium emisji głosu – formą dokształcania zawodowego nauczycieli”; Lidia Rudenko:

„Współczesne tendencje w wychowaniu muzycznym. Program wychowania muzycznego Dymitra Kabalewskiego”; Halyna Nikolayi: „Rozwój powszechnej edukacji muzycznej na Ukrainie”; Swietłana Naumienko: „System doskonalenia zawodowego nauczycieli muzyki na Ukrainie”; Helena Polakowa: „Doskonalenie poziomu edukacyjnego i przygotowanie przyszłego nauczyciela muzyki”; Taisja Korolova: „Doskonalenie kształcenia metodycznego nauczycieli muzyki na Białorusi”.

Recenzowana praca pt. „Dokształcanie i doskonalenie zawodowe nauczycieli przedmiotów estetycznych” przygotowana pod redakcją V. Przerembskiej liczy 181 stron, zawiera liczne tabele i wykresy podkreślające i dopełniające przedstawione przez niektórych autorów wyniki badań. Materiał faktograficzny i ikonograficzny niewątpliwie wzbogaca podane informacje. Na uwagę zasługuje dobra adiestacja tekstu i poprawność szaty graficznej. Książka została wydana w miękkiej oprawie.

Z treścią całej pracy lub poszczególnych jej artykułów powinni zapoznać się nauczyciele akademicy przygotowujący studentów na kierunkach artystycznych do pracy nauczycielskiej oraz sami studenci. Niniejsza publikacja umożliwi wgląd w stan edukacji artystycznej unaoczniając rozterki i nadzieje wynikające z dokonujących się przemian oświatowych w naszym kraju. Przygotowana pod redakcją Violetty Przerembskiej publikacja niewątpliwie stanowić będzie inspirację do dalszych pedagogicznych przemyśleń i poszukiwań badawczych w obszarze wychowania estetycznego.